

нахъ търговци (спекуланти), лъжахъ единъ другаго и братъ брата си унеправдаша. Такъвъ бѣше, книже, жалостный и плачевный източникъ на наши бѣды!“ Повѣстность казва, чи Крумъ, къту слушалъ тѣзи причины и къту провидѣлъ, чи, ако не поправи тылъ работы, и негово царство ще пропадне, рѣшилъ и съставилъ законы, коихъ е одобрилъ народъ, къту сѫ събрали на общеноародно засѣданіе.

Тии закони съдържавали слѣдныа отъ колко е намъ съхранила византийска повѣстность.

1., Да сѧ развалижть лозиа по сичкъ Българиј.

2., Да сѧ даде всѣкому прослаку (слѣпцу) обдържание, и ако бы таковий сѧ уловилъ пакъ да проси, да го продавжть къту робъ²⁶).

3., Всѣкы Българинъ, кой наковлади (наклопа, обвини) нѣкого си да сѧ гужда въ желѣза, додѣ сѧ испыта, и ако го е наковладилъ лъжовно, клюкарь да губи глава.

4., Крадѣщимъ да трошожть колѣна.

Тылъ закони учени повѣствуватели назъвавжть съ отважность. *Les institutions du roi Струи* — законоустановление Царь Крумово.

Отъ тылъ тукъ възпоманаемы законы Великаго Крума, и отъ слѣдныа, коихъ може да изчърпи человѣкъ отъ предложеннихъ Попу — Николаю I. въпросахъ въ начало христианства Прѣславскаго двора, може да узнае чловѣкъ явно и необоримо, чи Българи преди Христианства имали обширно законодавие, а то управдава историци, конъ съ отважность пишѫтъ: *Les institutions du roi Струи*.

Въ въпросъ (89) бѣлгарски посланници пытахъ: „Можемы ли да посвящавамы чѣрквѣ първи плодове земы?“

То значи, чи тии предѣле Христианства приносили и го имали законъ²⁷).

Въ въпросъ (12, 45) пытахъ: „възможно ли е въ празници и „въ великий постъ да произвождамы сѫдъ, то есть, да правимы „сѫдебны засѣданія и да усѫждамы чловѣка на смыртъ, ако е до- „стойнъ смырти?“ То не показвали и не выка ли громогласно, чи Българи преди Христианства имали устроени сѫдовища, имали сѫдници, сѫдили и усѫждали виновници спорадъ пристїплениа имъ, а къту сѫ покръстили и увели христиански празници, пытахъ, какъ трѣба да слѣдоватъ?

На какви закони сѫ сѫдили преди Христианства? Извѣстно чи на Крумово законоустановление, кое е было обширно и спорадъ обстоитъства сѧ е усъвѣренствовало. Нѣ Крумъ ли е първый законодавецъ бѣлгарски? Нѣ! ные навождамы тукъ него, защо то византийска повѣстность го съхранила, и то е юще поважно за нась, чи